

GALERIJA KEMIJSKEGA INŠTITUTA

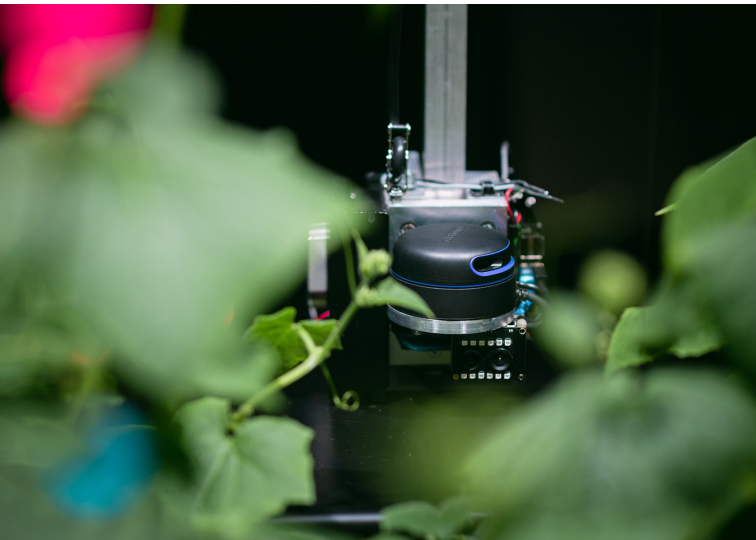

KEMIJSKI INŠTITUT

sejalci znanja

Ivan Grohar, *Sejalec*, 1907,
Moderna galerija Ljubljana,
© Narodna galerija, Ljubljana, 2016.

3 eksperimenti v interkogniciji z rastlinami

DR. ŠPELA PETRIČ

Špela Petrič je med slovenskimi sodobnimi umetnicami in umetniki ena redkih, ki ima za sabo naravoslovno izobrazbo in sicer je doktorirala iz biomedicine. Po doktoratu je še magistrirala iz področja umetnosti na bruseljski Šoli za umetnost LUCA. Prehaja med področji umetnosti, znanosti in filozofije ter v tem vmesnem področju išče nove lege umetniškega ustvarjanja. S tem sodobnim ustvarjalnim in meddisciplinarnim pristopom presega meje tradicionalnega umetniškega izražanja in širi polje umetniškega jezika v področja, ki so tradicionalno bila bolj v domeni znanosti kot pa umetnosti.

Njeni bioumetniški projekti vključujejo zapleteno sožitje med živimi organizmi in tehnologijo. Skozi svoje projekte raziskuje simbiotične odnose med biološkimi entitetami in vplivi znanstvenega napredka na umetniško ustvarjanje. Petrič se ukvarja z biološkimi materiali, vključno z živimi celicami in organizmi, ki jih skozi umetniško govorico in tehnologijo vtke v svoje instalacije in performanse, s čimer razširi polje premišljevanja o odnosih, ki jih imamo ljudje do drugih živih bitij, posebej do rastlin.

Petričino delo presega običajne meje posamičnih strok, kar odraža njeno prizadevanje v iskanju celostnejšega razumevanja sveta. Naslanja se na filozofska izhodišča feminističnih pristopov s področij ekološke filozofije, antropologije pa tudi kulturne geografije in etike. Prav tako

študijev znanosti in tehnologije, preko katerih skuša ustvarjalno prehajati med na videz različnimi področji umetnosti, znanosti, teorij spola, ekologije, s čimer išče druge oblike vpetosti v družbo. Kot pravi sama v Knjigi Zakaj in kako, je »največji potencial za prispevek interdisciplinarne umetnosti k znanosti morda prav v tem, da s primeri gradi razumevanje, kako vsak poskus sloni na zgodovini prejšnjih in da niti eden od njih ni bil izvzet od družbenih vplivov – v dobrem ali slabem. Z nenehnim premišljevanjem konteksta, etike in implikacij umetnost dreza ravno v tisto, s čimer znanost ne želi imeti nič.«

Na razstavi v Kemijskem inštitutu so predstavljeni trije projekti in sicer so to projekti, "Skotopoeza", kjer Petrič raziskuje vpliv svetlobe na rast rastlin, »Branje ustnic«, kjer umetnica raziskuje odnos do vidikov komunikacij z rastlinami in projekt PL'AI, v katerem umetnica predvidi in sproži igro med umetno inteligenco in rastlinami.

Projekt "Branje ustnic" raziskuje, kako biološki organ na listih rastlin, ki je dejansko tudi podoben ustnicam, in ga v tem projektu Petrič interpretira in vzame kot organ za komunikacijo, postane podlaga za umetniško interpretacijo in prenos sporočil v digitalni svet.

Pri performansu »Skotopoeza« pa se poglobi v kompleksne odnose med rastlinami, svetlobo in umetno inteligenco.

Skotopoeza, 2017
foto: Miha Turšič

Projekt PL'AI,
foto: Hana Josič

Gledalce spodbuja k razmisleku o naravnih in umetnih ekosistemih ter vprašanjih trajnosti in biodiverzitete.

V projektu PLAI Špela Petrič postavlja »igro kot ontološki pogoj teles«, zapiše o tem delu Agnieszka Anna Wołodźko, pri čemer »igra postane njihov način življenja«. Petrič predpostavlja, da igra ne pripada zgolj »človeškim telesom«, temveč telesom nasploh, v kar všteje tudi umetno inteligenco, ki jo v to igro z rastlino umesti tako, da lahko spremeljamo »preoblikovanje njunih omejitev, s čimer odpremo možnost njunega drugačnega obstoja«. (A. A. Wołodźko)

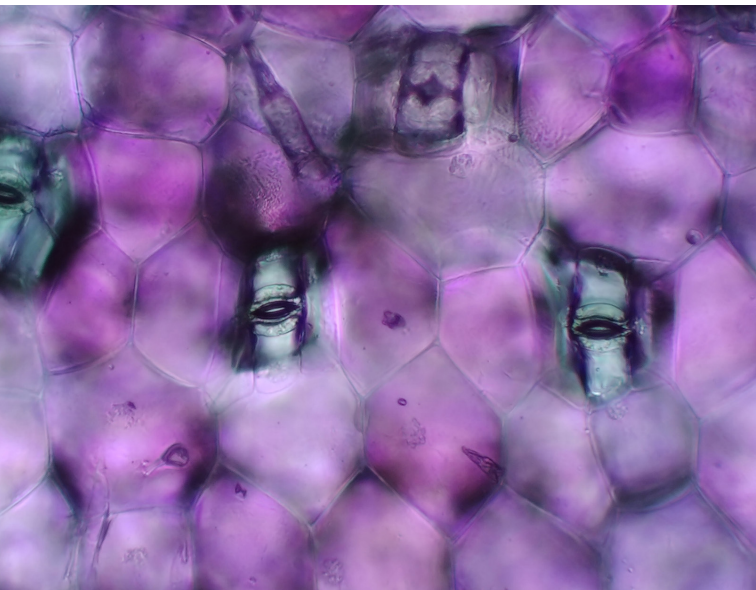
V svojem prizadevanju za inovativne oblike izražanja Špela Petrič prispeva k razvijajočemu se področju bioumetnosti že s samo provokacijo percepcije umetnosti in znanosti. Hkrati pa s spodbujanjem dialoga o stičišču umetnosti, znanosti, tehnologije in filozofije odpira nove možnosti, poglede in vpeljuje novih interpretacij vlog teh tradicionalnih disciplin. S tako specifičnim pogledom in zavezanostjo meddisciplinarnemu raziskovanju Špela Petrič hkrati razgrinja tenčico, skozi katero nam, vsaj v obrisih, kaže oblike umetnosti v hitro spreminjajočem se svetu in s tem v prihodnosti.

Jiri Kočica

Skotopoeza, 2017
foto: Miha Turšič

Branje ustnic, 2018
foto: Špela Petrič

Špela Petrič je doktorirala iz biomedicine na Univerzi v Ljubljani 2011 in po tem še magistrirala na umetniški šoli LUCA v Bruslju, v Belgiji 2013. Njena umetniško-znanstvena praksa je medvrstna; združuje naravoslovje, žive medije in performans. Velik del njenega nedavnega dela je osredotočen na rastlinski živelj.

Njena dela so bila na ogled na mnogih različnih mednarodnih festivalih, razstavah in izobraževalnih dogodkih po svetu. Prejela je več nagrad, med drugimi White Aphroid za izjemni umetniški dosežek, nagrado Bioart and Design. Na Ars Electronici 2019 so ji za večletni avtorski opus Soočanja z rastlinskim drugim podelili nagrado za odličnost.

Razstava od 14. 12. 2023 do 15.1. 2024

Kustos, oblikovanje, spremno besedilo: Jiri Kočica

Brezplačna spletna izdaja, letnica izzida: 2024,

URL: <https://www.ki.si/o-institutu/galerija/spela-petric-trije-eksperimenti-v-interkogniciji-z-rastlinami-december-2023/>

Založnik: Kemijski inštitut, Ljubljana

CIP: Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 220626179

ISBN 978-961-7238-05-1 (PDF)

Kemijski inštitut
Ljubljana, Slovenija

National Institute of
Chemistry, Slovenia

Hajdrihova 19, Ljubljana
www.ki.si / 01 47 60 200